

Sygnatura akt VIII Gz 240/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

Sędziowie: SSO Piotr Sałamaj

SSR (del.) Rafał Lila

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z wniosku Administracja (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zawezwanie do próby ugodowej

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum

w Szczecinie z dnia 25 kwietnia 2016 roku, sygnatura akt X GCo 82/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

Piotr Sałamaj Leon Miroszewski Rafał Lila

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie stwierdził swą niewłaściwość miejscową w postępowaniu z wniosku o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., wskazując jako sąd właściwy Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi. W uzasadnieniu postanowienia powołał się na brzmienie art. 185 § 1 k.p.c., zgodnie z którym bez względu na właściwość rzeczową można zwrócić się o zawezwanie do próby ugodowej do sądu rejonowego właściwości ogólnej według miejsca zamieszkania lub siedziby przeciwnika.

Wnioskodawca wniósł zażalenie na to postanowienie domagając się jego uchylecia i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił niewłaściwą analizę przepisów o właściwości miejscowej, bez należytej wszechstronności, wobec ograniczenia się do brzmienia art. 185 § 1 zd. pierwsze k.p.c. Zdaniem skarżącego powołany przepis nie ustanawia zakazu stosowania przepisów o właściwości przemiennej w postępowaniu pojednawczym, zwłaszcza że dochodzenie roszczenia powództwem jest czynnością dalej idącą, o poważniejszych konsekwencjach. Skarżący wskazał, że roszczenie, którego dochodzi jest niewątpliwie związane z działalnością oddziału ubezpieczyciela będącego przeciwnikiem w niniejszym postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej. Powołał się także na art. 10 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, z którego wynika właściwość również sądu miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, co wskazuje na swobodę wyboru sądu przez stronę inicjującą postępowanie. Dodał, że siedziba ubezpieczyciela znajduje się w

znacznej odległości od siedziby wnioskodawcy, zaś nieobecność wnioskodawcy na posiedzeniu pojedynczym może skutkować istotnymi konsekwencjami na podstawie art. 186 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zagadnienie własności miejscowej w niniejszej sprawie powinno być rozpatrywane z uwzględnieniem regulacji prawnej dotyczącej tego postępowania, jako regulacji szczególnej, a nadto, choć tylko dodatkowo, z uwzględnieniem charakteru roszczenia kierowanego przez wnioskodawcę do postępowania pojedynczego, w tym jego podstawy.

Wstępnie trzeba zauważyć, że art. 185 § 1 k.p.c. zawiera swoistą regulację w sprawie własności sądu, co dotyczy zarówno własności rzeczowej, jak i miejscowej. Jest więc przepisem szczególnym w stosunku do przepisów działu I z tytułu I księgi pierwszej w części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego. Skoro tak, to przepis ten nie może być interpretowany rozszerzająco, a więc obejmować inne jeszcze rozumienie własności, niż wynikające z jego wyraźnego brzmienia.

Wprawdzie w treści powołanego przepisu nie ma zwrotów wyraźnie wskazujących na wyłączenie innych przepisów w sprawie własności miejscowej niż przepisy o własności ogólnej, ani też o kwalifikacji własności miejscowej wskazywanej w jego treści jako wyłącznej, jednak nie jest wymogiem legislacyjnym zastrzeżenie w przepisach szczególnych, że we wskazanych w nich sytuacjach nie wchodzi w grę inne dyspozycje prawne, niż wyraźnie w tych przepisach wskazane.

Trzeba nadto zauważyć, że omawiana regulacja jest wyczerpująca. Tym samym nie wymaga odesłania do jakiegokolwiek innego przepisu.

Nie ma też podstaw do stosowania w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej przepisu art. 202 k.p.c., bowiem niewłasności sądu w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej nie da się usunąć za pomocą umowy stron. Nawet zatem gdy strony umówią się co do własności sądu innego niż sąd według własności ogólnej, to i tak sąd rejonowy ogólnie właściwy dla przeciwnika będzie właściwy w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2015 roku, III CO 37/15).

Powyższe dotyczy także roszczeń, których wskazywaną we wniosku o zawezwanie do próby ugodowej podstawą jest umowa ubezpieczenia. Co więcej, choćby wnioskodawca dochodził w ten sposób roszczenia z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego, to mimo regulacji art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, dającej prawo wytoczenia powództwa przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, właściwym w postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej w takiej sprawie jest sąd określony w art. 185 § 1 k.p.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2015 roku, III CZP 60/15).

Podobnie należy oceniać własność miejscową w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej w odniesieniu do powołanej w zażaleniu normy art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przy czym uwzględnić należy, że w sytuacji roszczenia wskazanego we wniosku właściwym byłaby ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej, w której kwestia własności w sprawach o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia uregulowana została w art. 9. Regulacja ta nie różni się co do istoty od wynikającej z art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w szczególności co do tego, że rozróżnia własność miejscową według przepisów o własności ogólnej oraz wprowadza możliwość wskazania w pozwie innego sądu, wskazanego w wymienionych wyżej przepisach powołanych ustaw. Nawet zatem gdyby uznać, że podstawą roszczenia dochodzonego przez wnioskodawcę jest umowa ubezpieczenia, to i tak nie byłoby podstawy do przyjęcia innej własności miejscowej niż wynikająca z art. 185 § 1 k.p.c., odwołująca się do przepisów o własności ogólnej sądu, właściwej dla przeciwnika, zawartych w Kodeksie postępowania cywilnego.

W związku z powyższym jedynie na marginesie warto zauważyć, że podstawa roszczenia wnioskodawcy we wniosku o zawezwanie do próby ugodowej nie jest w niniejszej sprawie oczywista. Wnioskodawca nie przedstawił umowy ubezpieczenia, która miałaby być podstawą odpowiedzialności ubezpieczeniowej przeciwnika. Przyznał przy tym, że ubezpieczyciel będący przeciwnikiem zaprzeczył istnieniu umowy ubezpieczenia z wnioskodawcą w chwili wystąpienia szkody, z którą wnioskodawca wiąże dochodzenie odszkodowania.

Mając na uwadze powyższe, należało, na podstawie art. 385 k.p.c. z zw. z art. 397 § 2 k.p.c., oddalić zażalenie jako bezzasadne.

Piotr Sałamaj Leon Miroszewski Rafał Lila